

Maurice Maeterlinck

NEKVIESTOJI VIEŠNIA

Vertė
Dominykas Urbas

VEIKĖJAI

Senelis (jis yra aklas)

Tėvas

Dėdė

Trys dukterys

Gailestingoji sesuo

Tarnaitė

Veiksmas vyksta mūsų laikais.

Salė itin niūri, senoje pilyje. Durys dešinėje, durys kairėje ir mažos užmaskuotos durelės kampe. Gilumoje vitražiniai langai, kuriuose dominuoja žalia spalva, ir stiklinės durys į terasą. Kampe didelis flamandiškas laikrodis. Žiba lempa.

TRYS DUKTERYS: Eikite čionai, seneli, sėskitės po lempa.

SENELIS: Ar eisim į terasą, ar liksim šiame kambaryje?

DĒDĒ: Gal geriau būtų likti čia? Visą savaitę lijo, ir naktys dabar drėgnos, šaltos.

VYRESNIOJI DUKTĒ: Tačiau žvaigždės šviečia.

DĒDĒ: Et, tatai nieko neįrodo.

SENELIS: Geriau likti čia: nežinia, kas gali atsitikti.

TĒVAS: Dabar jau nebėra pagrindo nerimauti. Pavojus praėjo, ji išgelbėta...

SENELIS: Man atrodo, jai nėra gerai...

TĒVAS: Kodėl jūs taip sakote?

SENELIS: Aš girdėjau jos balsą.

TĒVAS: Bet kadangi gydytojai tvirtina, kad mes galime būti ramūs...

DĒDĒ: Jūs gi žinote, kad jūsų uošvis mėgsta mums kelti nerimą be reikalo.

SENELIS: Aš gi nematau, kaip jūs.

DĒDĒ: Tai turėtumėt pasikliauti matančiaisiais. Ji labai gerai atrodė šiandien popiet. Ji miega, kietai įmigusi. Po tiek laiko pasitaikė pirmas ramus vakaras, tai negadinkim jo sau. Manau, turim teisę pasilsėti, net ir pajuokauti truputį, nenuoddami baime sau vakaro.

TĒVAS: Tikrai, po jos to baisaus gimdymo tai pirmas kartas, kad aš jaučiuosi namie, tarp savųjų.

DĒDĒ: Kad jau sykį į namus įsigauna liga, tai atrodo, lyg kas svetimas būtų įsikūręs šeimoje.

TĒVAS: Bet ir pasimato tokiu atveju, kad, be savo šeimos, niekuo daugiau pasikliauti negalima.

DĒDĒ: Tikra tiesa.

SENELIS: Kodėl aš negalėjau šiandien aplankyti savo vargšės dukters?

DĒDĒ: Juk žinote, kad gydytojas uždraudė...

SENELIS: Nežinau, ką turėčiau galvoti...

DĒDĒ: Jūs tik be reikalo nerimaujate...

SENELIS (*rodydamas į duris kairėje*): Ar ji neišgirs, kaip mes kalbamės?

TĒVAS: Mes per garsiai nekalbėsime; be to, durys labai storos, ir prie jos budi gailėtingoji sesuo, toji mus išpėtų, jei per daug įsitriukšmautume.

SENELIS (*rodydamas į duris dešinėje*): Ar jis neišgirs, kaip mes kalbamės?

TĒVAS: Ne, ne.

SENELIS: Jis miega?

TĒVAS: Manau, taip.

SENELIS: Reikėtų nueit pažiūrėti.

DĒDĒ: Mažiukas man daugiau rūpesčio kelia negu jūsų žmona. Jis jau kelių savaitių, o vos tepajuda; lig šiol nė vieno karto dar nesuriko; guli sau kaip vaškinis, ir tiek.

SENELIS: Jis gal bus kurčias, o gal ir nebylys... Štai ką reiškia giminių vedybos...

** Priekaištinga tyla*

TĒVAS: Aš ant jo beveik pykstu, kad tiek prikankino savo motiną.

DĒDĒ: Būkim išmintingi – negi mažiukas dėl to kaltas. Ar jis dabar vienas kambary?

TĒVAS: Taip. Gydytojas nenori, kad jis būtų motinos kambary.

DĒDĒ: Tačiau žindyvė prie jo?

TĒVAS: Ne, ji išėjo pasilsėti truputį; pastaruoju laiku ji tikrai nusipelnė poilsio. Uršule, eik, pasižiūrėk, ar jis gerai miega.

VYRIAUSIOJI DUKTĖ: Tuoju, tēte.

** Trys seserys pakyla ir laikydamosi už rankų sueina į kambarį dešinėje*

TĖVAS: Kelintą valandą ateis mūsų sesuo?

DĖDĖ: Regis, devyniomis.

TĖVAS: Jau po devynių. Norėčiau, kad ji būtinai ateitų šį vakarą; žmonai labai svarbu su ja pasimatyti.

DĖDĖ: Ateis tikrai. Ar jai pirmas kartas čia lankytis?

TĖVAS: Ji dar niekada nebuvo šiuose namuose.

DĖDĖ: Jai labai sunku išeiti iš vienuolyno.

TĖVAS: Viena ateis?

DĖDĖ: Manau, ją lydės kuri nors vienuolė. Pavieniui vaikščioti joms nevalia.

TĖVAS: Bet ji juk viršininkė.

DĖDĖ: Regula vienoda visoms.

SENELIS: Tad jūs nebesirūpinate?

DĖDĖ: Kodėl mes turėtume rūpintis? Nebegrižkim prie to dalyko. Nebėra ko bijoti.

SENELIS: Jūsų sesuo vyresnė už jus?

DĖDĖ: Ji mūsų visų vyriausia.

SENELIS: Nežinau, kas man yra, bet man neramu. Norėčiau, kad jūsų sesuo būtų čia.

DĖDĖ: Ji ateis; ji prižadėjo.

SENELIS: Kad tik kaip nors praeitų šis vakaras!

** Grįžta Trys Dukterys*

TĖVAS: Jis miega?

VYRIAUSIOJI DUKTĖ: Taip, tėtė, įmigęs kietai.

DĖDĖ: Ką mes veiksime laukdami?..

SENELIS: Laukdami – ko?

DĖDĖ: Laukdami, kol ateis mūsų sesuo.

TĖVAS: Ar nematyti nieko ateinant, Uršule?

VYRIAUSIOJI DUKTĖ (*prie lango*): Ne, tėtė.

TĖVAS: Alėjoje irgi? Alėją matai gerai?

DUKTĖ: Taip, tėtė; mėnuo aiškiai šviečia, ir alėją matau visą iki galo.

SENELIS: Ir nematyti nieko ateinant?

DUKTĖ: Nieko, seneli.

DĖDĖ: Oras koks?

DUKTĖ: Labai gražu; girdit, kaip gieda lakštingalos?

DĖDĖ: Taip, taip.

DUKTĖ: Vėjelis kyla alėjoje.

SENELIS: Vėjelis alėjoje?

DUKTĖ: Taip, medžių lapai juda truputį...

DĖDĖ: Keista, kad mano sesuo dar vis neateina.

SENELIS: Aš nebegirdžiu lakštingalų.

DUKTĖ: Regis, kažkas įėjo į parką, seneli.

SENELIS: Kas tai būtų?

DUKTĖ: Nežinau, nematau nieko.

DĖDĖ: Užtat, kad ir nėra nieko.

DUKTĖ: Turbūt kažkas parke yra, lakštingalos staiga nutilo.

SENELIS: O einant negirdžiu nieko.

DUKTĖ: Tikriausiai kažkas eina palei tvenkinį, nes gulbės pasibaidė.

TĖVAS: Nematai nieko?

DUKTĖ: Nieko, tėte.

TĖVAS: O juk tvenkinys mėnulio gerai apšviestas...

DUKTĖ: Taip; matau, kaip gulbės pasibaidė.

DĖDĖ: Esu tikras, jas pabaidė mano sesuo. Ji bus įėjusi pro mažuosius vartelius.

TĖVAS: Nesuprantama, kodėl šunys neloja.

DUKTĖ: Matau sarginį šunį būdos gilumoje. Gulbės nuplaukia į aną pusę!..

DĖDĖ: Jos pasibaidė mano sesers. Tuoju persitikrinsim. (*Jis šaukia*) Seserie! Seserie!! Ar čia tu?
Nieko nėra.

DUKTĖ: Esu tikra, kažkas įėjo į parką. Pamatysite.

DĖDĖ: Bet ji atsilieptų!

SENELIS: O lakštingalos nepradeda giedoti, Uršule?

DUKTĖ: Nebegirdžiu nė vienos niekur.

SENELIS: O juk tylu.

TĖVAS: Mirtina tyla.

SENELIS: Turbūt kas nors svetimas jas nugąsdino, nes jei kas iš namiškių, jos nebūtų nutilusios.

DĖDĖ: Dabar jūs rūpinsitės lakštingalomis?

SENELIS: Ar visi langai atdari, Uršule?

DUKTĖ: Stiklinės durys atdaros, seneli.

SENELIS: Man atrodo, kad šaltis eina į kambarį.

DUKTĖ: Truputį vėjas pučia parke, seneli, ir rožių žiedlapiai byra.

TĖVAS: Tai uždaryk duris. Jau vėlu.

DUKTĖ: Tuoju, tète. Aš negaliu uždaryti durų.

DVI KITOS DUKTERYS: Mes negalim jų uždaryti.

SENELIS: Kas gi yra, vaikeliai?

DĖDĖ: Nėr ko apie tai kalbėti ypatingu balsu. Aš padėsiu uždaryti.

VYRIAUSIOJI DUKTĖ: Man nevyksta, neužsidaro kaip reikiant.

DĖDĖ: Durys subrinkusios. Paspauskime drauge. Matyt, jų tarpe yra kas nors.

TĖVAS: Dailidė sutvarkys rytoj.

SENELIS: Rytoj ateis dailidė?

DUKTĖ: Taip, seneli, jis turės darbo rūsyje.

SENELIS: Kels triukšmą visuose namuose!..

DUKTĖ: Aš jam pasakysiu, kad dirbtų tyliai.

** Staiga pasigirsta pustomo lauke dalgio džeržgimas*

SENELIS (krūptelėja): O!

DĖDĖ: Kas tai?

DUKTĖ: Nežinau tikrai, manau, sodininkas. Neįmatau gerai, jis rūmų šešėlyje.

TĖVAS: Tai sodininkas atėjo nupjauti gazonų.

DĖDĖ: Jis pjauna naktį?

TĖVAS: Rytoj sekmadienis, tiesa? Taip. Aš jam nurodžiau, kad žolė jau labai didelė aplink rūmus.

SENELIS: Man regis, jo dalgis per daug triukšmo kelia...

DUKTĖ: Prie pat rūmų pjauna.

SENELIS: Matai jį, Uršule?

DUKTĖ: Ne, seneli, jis patamsyje.

SENELIS: Kad tik jis neišbudintų mano dukters.

DĖDĖ: Mes jį vos girdim.

SENELIS: O man jis – tarytum pačiuose rūmuose pjauna.

DĖDĖ: Ligonė jo negirdės; nėra pavojaus.

TĖVAS: Man rodos, lempa nedega gerai šį vakarą.

DĖDĖ: Žibalo reiktų įpilti.

TĖVAS: Rytą, mačiau, pylė. Ji dega prastai dėl to, kad langus uždarė.

DĖDĖ: Gal stiklą turėtų pavalyti.

TĖVAS: Ji tuoj degs geriau.

DUKTĖ: Senelis užmigo. Nemiegojęs tris naktis.

TĖVAS: Tiek prisirūpinęs.

DĖDĖ: Jis visuomet rūpinasi daugiau negu reikia. Kartais visai nenori proto klausyti.

TĖVAS: Jo amžiuje atleistina.

DĖDĖ: Dievas žino, kokie mes būsim jo amžiuje!

TĖVAS: Jam beveik aštuoniasdešimt.

DĖDĖ: Ką gi, turi teisę būti keistas.

TĖVAS: Jis kaip visi neregiai.

DĖDĖ: Jie per daug mąsto.

TĖVAS: Turi per daug laisvo laiko.

DĖDĖ: Nenusitveria ko veikti.

TĖVAS: Be to, jokių pramogų.

DĖDĖ: Tai turėtų būti baisu.

TĖVAS: Matyt, apsipranta.

DĖDĖ: Negaliu įsivaizduoti.

TĖVAS: Apgailėtina dalia, tikrai.

DĖDĖ: Nežinoti, kur esi, nežinoti, iš kur ir kur eini, neskirti vidudienio nuo vidunakčio nei vasaros nuo žiemos... ir visą laiką tamsoje... jau geriau negyventi... Ir absoliučiai neišgydoma?

TĖVAS: Rodos, taip.

DĖDĖ: Bet jis nevisiškai aklas?

TĖVAS: Jis skiria tik labai stiprią šviesą.

DĖDĖ: Reikia saugoti akis.

TĖVAS: Jam dažnai užaina keistų minčių.

DĖDĖ: Būna momentų, kad su juo nelabai įdomu.

TĖVAS: Jis sako absoliučiai visa, ką galvoja.

DĖDĖ: Betgi kitados jis nebuvo toks?

TĖVAS: Na, ne; kitados jis buvo toks pat protingas, kaip mes; nekalbėdavo nieko neįprasto. Kas be ko, Uršulė jį per daug paikina: ji atsakinėja į visus jo klausimus.

DĖDĖ: Geriau būtų neatsakinėti, būtų sveikiau jam pačiam.

** Laikrodis muša vienuolika*

SENELIS (nubunda): Ar aš atgręžtas į stiklines duris?

DUKTĖ: Ar gerai miegojot, seneli?

SENELIS: Ar aš atgręžtas į stiklines duris?

DUKTĖ: Taip, seneli.

SENELIS: Ar nieko nėra už stiklinių durų?

DUKTĖ: Ne, seneli, aš nematau nieko.

SENELIS: Man pasirodė, kad ten kažkas laukia. Neatėjo niekas?

DUKTĖ: Niekas, seneli.

SENELIS (*Dėdei ir Tėvui*): Ir jūsų sesuo neatėjo?

DĖDĖ: Jau vėlus laikas, ji nebeateis; tai negražu iš jos pusės.

TĖVAS: Man dėl jos ima darytis neramu.

** Girdėti garsai, lyg kas būtų įėjęs į rūmus*

DĖDĖ: Ji jau čia! Girdėjote?

TĖVAS: Taip. Kažkas įėjo apačioje.

DĖDĖ: Turbūt mūsų sesuo. Aš pažinau jos žingsnius.

SENELIS: Aš girdėjau einant lėtai.

TĖVAS: Ji įėjo labai tyliai.

DĖDĖ: Ji žino, kad namuose yra ligonė.

SENELIS: Dabar aš nebegirdžiu nieko.

DĖDĖ: Ji bemat užlips į viršų, jai pasakys, kad mes čia.

TĖVAS: Aš laimingas, jei ji atėjo.

DĖDĖ: Aš buvau tikras, kad ji ateis šį vakarą.

SENELIS: Bet ji vis neina čia.

DĖDĖ: Betgi tai turi būti ji.

TĖVAS: Mes nelaukiam daugiau jokių svečių.

SENELIS: Negirdžiu jokių garsų apačioje.

TĖVAS: Pašauksiu tarnaitę; ji pasakys, kaip yra. (*Jis patraukia skambalo virvę*).

SENELIS: Jau girdžiu kažką lipant laiptais.

TĖVAS: Tai tarnaitė.

SENELIS: Man rodos, ji ne viena.

TĖVAS: Ji lipa lėtai...

SENELIS: Girdžiu jūsų sesers žingsnius!

TĖVAS: Aš girdžiu tik tarnaitę.

SENELIS: Tai jūsų sesuo! Jūsų sesuo!

** Kažkas pasibeldžia į mažąsias dureles*

DĖDĖ: Ji beldžiasi į slaptųjų laiptų dureles.

TĖVAS: Einu pats atidaryti, nes tos durelės labai girgžda; jos varstomos tik tada, kai reikia kam ateit į kambarį nepastebėtam.

** Jis pradaro ir laiko mažąsias dureles; už jų stovi T a r n a i t ė*

Kur jūs esate?

TARNAITĖ: Čia, pone.

SENELIS: Duryse – jūsų sesuo?

DĖDĖ: Aš matau tik tarnaitę.

TĖVAS: Nieko daugiau, tik tarnaitę. (*Tarnaitei*) Kas įėjo į rūmus?

TARNAITĖ: Įėjo į rūmus?

TĖVAS: Taip, kas įėjo ką tik dabar?

TARNAITĖ: Niekas neįėjo, pone.

SENELIS: Kas taip šniokštuoja?

DĖDĖ: Tarnaitė, ji priilsusi.

SENELIS: Gal ji verkia?

DĖDĖ: Ne, ko jai verkti?

TĖVAS (*tarnaitei*): Niekas neįėjo?

TARNAITĖ: Ne, pone, tikrai.

TĖVAS: Bet mes girdėjom duris varstant!

TARNAITĖ: Tai aš uždariau duris.

TĖVAS: Jos buvo atdaros?

TARNAITĖ: Taip, pone.

TĖVAS: Kodėl jos buvo atdaros šiuo laiku?

TARNAITĖ: Nežinau, pone; gal kas išėjo po manęs...

TĖVAS: Reikia žiūrėt atidžiai. Bet jūs nestumkit durų; jūs gi žinot, kad jos girgžda!

TARNAITĖ: Bet, pone, aš nė neliečiu durų.

TĖVAS: Na na! Jūs stumiate duris lyg norėtumėt įeiti į kambarį!

TARNAITĖ: Bet, pone, aš stoviu per tris žingsnius nuo durų.

TĖVAS: Kalbėkit truputį tyliau.

SENELIS: Ar lempą užgesino?

VYRIAUSIOJI DUKTĖ: Ne, seneli.

SENELIS: Man rodos, kad staiga pasidarė juoda.

TĖVAS (*tarnaitei*): Lipkit žemyn, tik nekelkit triukšmo laiptuose.

TARNAITĖ: Aš nekeliu triukšmo.

TĖVAS: Aš jums sakau, kad keliate triukšmą; lipkite tyliai, kad nepabudintumėte ponios. Ir jei kas ateis, sakykit, kad mūsų nėra.

DĖDĖ: Taip taip, sakykit, kad mūsų nėra.

SENELIS (*krūptelėjęs*): Nereikėjo taip sakyti!

TĖVAS: Išimtis tikrai mūsų seseriai ir gydytojui.

DĖDĖ: Kelintą valandą atvažiuos gydytojas?

TĖVAS: Jis negalės atvažiuoti anksčiau kaip nakties dvyliktą.

** Tėvas užrakina dureles. Girdėti mušant nakties dvyliktą.*

SENELIS: Ji įėjo?

TĖVAS: Kas taip?

SENELIS: Tarnaitė?

TĖVAS: Ne, ji nulipo laiptais.

SENELIS: Man pasirodė, kad ji atsisėdo prie stalo.

DĖDĖ: Tarnaitė?

SENELIS: Taip.

DĖDĖ: To betrūko!

SENELIS: Niekas neįėjo į kambarį?

TĖVAS: Ne, niekas neįėjo.

SENELIS: Ir jūsų sesers dar nėra?

DĖDĖ: Mūsų sesuo neatėjo.

SENELIS: Jūs norit mane apgauti!

DĒDĒ: Jus apgauti?

SENELIS: Uršule, pasakyk teisybę, dėl dievo meilės!

VYRIAUSIOJI DUKTĒ: Seneli, seneli! Kas jums darosi?

SENELIS: Atsitiko kažkas! Esu tikras, kad mano dukteriai bloga!..

DĒDĒ: Jūs klijedite?

SENELIS: Jūs nenorit man sakyti!.. Aš matau, kad kažkas įvyko!..

DĒDĒ: Šiuo atveju jūs matote geriau negu mes.

SENELIS: Uršule, pasakyk man teisybę!

DUKTĒ: Betgi jums ir sakau teisybę, seneli!

SENELIS: Tavo balsas ne toks kaip visada!

TĒVAS: Užtat kad jūs ją gąsdinate.

SENELIS: Ir jūsų balsas persimainęs!

TĒVAS: Betgi jūs kraustotės iš proto!

** Tėvas ir Dėdė susirodo ženklais, kad Senelis neteko proto*

SENELIS: Aš girdžiu gerai, kad jums baisu!

TĒVAS: O ko jau mums turėtų būti baisu?

SENELIS: Kam jūs mane apgaudinėjate?

DĒDĒ: Kas gi jus apgaudinėja?

SENELIS: Kam šviesą užgesinote?

DĒDĒ: Taigi neužgesinome; kaip buvo šviesu, taip tebėr.

DUKTĒ: Man regis, lempa nebe taip šviesiai dega.

TĒVAS: Nematau jokio skirtumo, dega kaip degusi.

SENELIS: Man ratilai akyse rodosi. Anūkėlės, vaikeliukai mano, sakykit gi man, kas čia dedasi! Pasakykit, dėl dievo meilės, jūs, regintieji! Aš juk esu vienai vienas amžinose tamsybėse! Aš nežinau, kas atsisėdo ką tik šalia manęs! Nežinau, kas dedasi per du žingsniu nuo manęs!.. Ko jūs kalbatės patylomis?

TĖVAS: Niekas nesikalbėjo patylomis.

SENELIS: Jūs kalbėjotės patylomis prie durų.

TĖVAS: Jūs girdėjote visa, ką aš sakiau.

SENELIS: Jūs įvedėte kažką į kambarį!..

TĖVAS: Bet aš gi jums sakau, kad niekas neįėjo!

SENELIS: Kas tai: jūsų sesuo ar kunigas? Be reikalo mėginate mane apgauti! Uršule, pasakyk, kas įėjo?

DUKTĖ: Niekas neįėjo, seneli.

SENELIS: Be reikalo mėginate mane apgauti; ką aš žinau, tą žinau! Kiek mūsų čia yra?

DUKTĖ: Esame šešiese prie stalo, seneli.

SENELIS: Visi esate prie stalo?

DUKTĖ: Taip, seneli.

SENELIS: Jūs čia, Poli?

TĖVAS: Taip.

SENELIS: Jūs čia, Olivje?

DĖDĖ: Na taip, na taip; esu čia, įprastoje savo vietoje. Negi jūs rimtai dabar, ką?

SENELIS: Tu čia, Ženevjeva?

VIENA IŠ DUKTERŲ: Taip, seneli.

SENELIS: Tu čia, Gertrūda?

KITA DUKTĒ: Taip, seneli.

SENELIS: O tu čia, Uršule?

VYRIAUSIOJI DUKTĒ: Taip, seneli, greta jūsu.

SENELIS: Kas tad sėdi va šičia?

DUKTĒ: Kur taip, seneli? Šičia nieko nėra.

SENELIS: Čia, čia, tarp mūsų?

DUKTĒ: Tai kad nieko nėra, seneli!

TĒVAS: Jums juk sako, kad nieko nėra!

SENELIS: Bet jūs gi nematot, kad sėdi!

DĒDĒ: Ką, jūs juokiatės iš mūsų?

SENELIS: Manęs visai neima juokas, užtikrinu jus.

DĒDĒ: Tai pasitikėkit reginčiais.

SENELIS (*nebe visai tvirtai*): Man rodėsi, kad tikrai buvo kažkas... Turbūt aš neilgai begyvensiu...

DĒDĒ: Kuriam galui mes jus apgaudinėtume? Ką iš to turėtume?

TĒVAS: Jau bent jums tai sakytume tiesą.

DĒDĒ: Kokia prasmė apgaudinėti vieniems kitus?

TĒVAS: Ir jums vis vien ilginiui išaiškėtų tiesa.

SENELIS (*mėgina atsistoti*): O, kaip norėčiau išsiveržti iš tos tamsos!..

TĒVAS: Kur norit eiti?

SENELIS: Į aną kambarį...

TĒVAS: Kam jūs taip jaudinatės...

DĒDĒ: Keistas jūs šjvakar.

SENELIS: O man jūs atrodate keisti!

TĒVAS: Ko jūs ten ieškote?

SENELIS: Pats nežinau, kas man yra!

VYRIAUSIOJI DUKTĒ: Seneli, seneli, ko jums reikia, seneli?

SENELIS: Duokit man savo rankutes, vaikeliukai.

TRYS DUKTERYS: Tekit, seneli.

SENELIS: Kodėl jūs drebat visos trys, vaikeliukai?

VYRIAUSIOJI DUKTĒ: Mes beveik nedrebam, seneli.

SENELIS: Regis, jūs išblyškusios visos trys.

VYRIAUSIOJI DUKTĒ: Jau vėlus laikas, seneli, mes išvargusios.

TĒVAS: Jums reikėtų eiti gulti, seneliui irgi būtų ne pro šalį pasilsėti.

SENELIS: Aš negalėčiau miegoti šią naktį.

DĒDĒ: Mes palauksim gydytojo.

SENELIS: Paruoškit mane tiesai.

DĒDĒ: Betgi tiesos nėra!

SENELIS: Aš juk nežinau, kas čia dedasi!

DĒDĒ: Sakau jums, kad nieko.

SENELIS: Norėčiau aplankyti savo vargšę dukrelę!

TĒVAS: Juk žinote, kad tai negalima; nevalia jos budinti be reikalo.

DĒDĒ: Aplankysit ją rytoj.

SENELIS: Negirdėti jokio garso jos kambary.

TĖVAS: Man būtų neramu, jei pasigirstų kas.

SENELIS: Kaip aš seniai bemačiau savo dukterį!.. Vakar vakare laikiau suėmęs jos rankas, o jos nemačiau!.. Nežinau, kaip ji laikosi... Nežinau, kokia ji dabar... Nebepažįstu jos veido... Ji turėtų būti pasikeitusi per pastarąsias savaites!.. Aš apčiuopomis pajatau, kad jos skruostikauliai išsišovę... Tamsa, vien tamsa tarp manęs ir jos, tarp manęs ir jūsų visų! Nebegaliu gyventi šitaip... tai nebe gyvenimas... Štai čia jūs, visų jūsų akys atdaros žiūrėti į mano mirusias akis, ir nė vienam iš jūsų manęs negaila!.. Nebežinau, kas su manim darosi... niekad niekas nesako to, ką reiktų sakyti... o kai pagalvoji – viskas baugina... Bet kodėl jūs nekalbate?

DĖDĖ: Ko norit, kad kalbėtume, jei mumis netikite?

SENELIS: Jūs bijot išsiduoti!

TĖVAS: Būkit gi jūs išmintingas žmogus, galų gale!

SENELIS: Jau seniai, seniai nuo manęs kažkas slepiama!.. Kažkas yra įvykę namuose... Tačiau dabar aš pradedu suprasti... Jau pernelyg ilgai mane apgaudinėjate! Manot, kad ir nesužinosiu niekad? Yra momentų, kad aš esu mažiau aklas negu jūs, žinote?.. Argi negirdžiu, kaip jūs pastaruoju laiku kuždatės per dienų dienas, nelyginant pakaruoklio namuose? Neturiu drąsos pasakyti, ką žinau ši vakarą... Vis tiek sužinosiu teisybę!.. Sulauksiu, kad jūs pasakysit teisybę; tik aš ją seniai, seniai žinau, nors jūs ir nesakote!.. O dabar jaučiu, kad esate labiau už giltinę išblyškę!

TRYS DUKTERYS: Seneli! Seneli! Kas jums pasidarė, seneli?

SENELIS: Ne apie jus aš kalbu, vaikeliai, ne, ne apie jus... Žinau gerai, kad jūs pasakytumėte man teisybę, jeigu jų čia nebūtų!.. O kita vertus, esu tikras, kad jie ir jus apgaudinėja... Pamatysit, vaikeliai, pamatysit!.. Argi aš negirdžiu, kaip jūs kūkčiojat visos trys?

TĖVAS: Nejau manot, kad mano žmona iš tikrųjų pavojus?

SENELIS: Nebemėginkit mane apgaudinėti, jau per vėlu, aš žinau teisybę geriau už jus!

DĖDĖ: Betgi mes nesame akli, galų gale!

TĖVAS: Ar norit eiti į savo dukters kambarį? Čia yra nesusipratimas, klaida, kuriai reikia padaryti galą. Ar norit?

SENELIS (*staiga nustojęs ryžtingumo*): Ne, ne, ne dabar... tuo tarpu ne.

DĒDĒ: Matote pats, kad niekus kalbat.

SENELIS: Nebeįmanoma išsakyti visko, kas žmoguje dedasi!.. Koks čia garsas?

VYRIAUSIOJI DUKTĖ: Tai lempos liepsna plasta, seneli.

SENELIS: Man atrodo, kad ji labai nerami... labai nerami...

DUKTĖ: Skersvėjis ją plaiksto...

DĒDĒ: Skersvėjo nėra, langai uždaryti.

DUKTĖ: Ji turbūt ketina užgesti.

TĖVAS: Žibalas baigiasi.

DUKTĖ: Ji tuoj užges.

TĖVAS: Negi sėdėsime tamsoje.

DĒDĒ: Kodėl ne? Aš papratęs.

TĖVAS: Žmonos kambary yra šviesa.

DĒDĒ: Pasiimsim ją po gydytojo vizito.

TĖVAS: Beje, ir taip netamsu; šviesos įeina iš lauko.

SENELIS: Argi lauke šviesu?

TĖVAS: Šviesiau nei čia.

DĒDĒ: Man tai patinka šnekėtis patamsy,

TĖVAS: Ir man.

** Tyla*

SENELIS: Man atrodo, kad laikrodys pernelyg balsiai taksi.

VYRIAUSIOJI DUKTĖ: Tai dėl to, kad visi tyli, seneli.

SENELIS: O kodėl jūs visi tylit?

DĒDĒ: Apie ką gi mums kalbėti? Jums įtikti negalima ši vakarą.

SENELIS: Ar labai tamsu kambary?

DĒDĒ: Nelabai šviesu.

** Tyla*

SENELIS: Man negera, Uršule; pradaryk langą.

TĒVAS: Taip, dukrele, pradaryk langą; ir man pradeda trūkti oro.

** Duktė pradaro langą*

DĒDĒ: Esu įsitikinęs, kad mes per ilgai buvom užsidarę.

SENELIS: Ar langas atdaras?

DUKTĒ: Taip, seneli, atidarytas ligi galo.

SENELIS: Tartum lyg nebūtų atdaras: negirdėti jokio garso iš lauko.

DUKTĒ: Taip, seneli, negirdėti nė mažiausio garso.

TĒVAS: Tylu nepaprastai.

DUKTĒ: Galėtum girdėti angelą einant.

DĒDĒ: Štai dėl to aš nemėgstu kaimo.

SENELIS: Norėčiau išgirsti bent kokį garsą. Kelinta valanda, Uršule?

DUKTĒ: Tuoju dvylika, seneli.

** Čia Dėdė ima vaikščioti skersai išilgai kambario*

SENELIS: Kas čia vaikšto aplink mus?

DĒDĒ: Aš, aš, nesibaiminkit. Nusibodo sėdėti, norisi pavaikščioti truputį.

** Tyla*

Geriau sėsiu; nematau, kur einu.

* *Tyla*

SENELIS: Norėčiau būti kur kitur!

DUKTĖ: Kur norėtumėt eiti, seneli?

SENELIS: Nežinau, kur – gal į kitą kambarį, vis tiek! vis tiek kur!

TĖVAS: Kurgi mes eitume?

DĖDĖ: Per vėlu eiti kur nors.

* *Tyla. Jie visi sėdi nejudėdami aplinkui stalą*

SENELIS: Kokie čia garsai girdėti, Uršule?

DUKTĖ: Nieko, seneli, tik lapai krinta; na taip, lapai krinta ant terasos.

SENELIS: Eik, uždaryk langą, Uršule.

DUKTĖ: Tuoju, seneli. *(Ji uždaro langą, grįžta į vietą, atsisėda.)*

SENELIS: Man šalta.

* *Tyla. Trys seserys bučiuojasi.*

Kas tai, ką girdžiu dabar?

TĖVAS: Tai trys seserys bučiuojasi.

DĖDĖ: Jos man atrodo išblyškusios šį vakarą.

* *Tyla*

SENELIS: Ką dar girdžiu?

DUKTĖ: Nieko, seneli; tai aš rankas sunėriau.

* *Tyla*

SENELIS: O dabar?

DUKTĖ: Nežinau, seneli... galbūt mano seserys sudrebėjo truputį?

SENELIS: Man irgi baisu, vaikeliukai.

Čia mėnulio spindulys įeina pro vieną vitražų kampą ir paskleidžia kambarį vienur kitur keistus blyksnius. Girdėti, kaip muša nakties dvyliktą, ir sulig paskutiniu dūžiu kai kuriems atrodo, jog jie labai neaiškiai nugirsta tokį garsą, lyg kas būtų skubiai pašokęs nuo krėslo

SENELIS (*krūpteli, keistai išsigandęs*): Kas pašoko iš vietos?

DĖDĖ: Niekas nepašoko!

TĖVAS: Aš ne!

TRYS DUKTERYS: Ir aš ne! Ir aš ne! Ir aš ne!

SENELIS: kažkas pakilo nuo stalo!

DĖDĖ: Šviesą!

Čia staiga pasigirsta išgąstingas kūdikio riksmas kambarį dešinėje; tas riksmas, su išgąščio gradacijomis, tęsiasi iki scenos pabaigos

TĖVAS: Klausykit! Vaikas!

DĖDĖ: Jis dar niekad neverkė!

TĖVAS: Eime žiūrėti!

DĖDĖ: Šviesą! Šviesą!

*Šiuo momentu pasigirsta duslūs ir labai skubūs žingsniai kambarį, kairėje. Po to stoja mirtina tyla. Visi, nustėrę iš baimės, klausosi tol, kol šio kambario durys pamažu atsidaro, šviesa iš ten įsiveržia į salę, ir *G a i l e s t i n g o j i S e s u o* juodais rūbais pasirodo ant slenksčio; ji nusilenkia ir žegnojasi, duodama tuo būdu ženklą, kad mirė žmona. Visi tą ženklą supranta ir persigandę, valandėlę delbę sueina tylomis į mirusiosios kambarį; Dėdė, žengęs durų link, praleidžia pirma savęs tris jaunas dukteris. Neregys Senelis, likęs vienas, atsistoja ir apgraibomis slenka aplink stalą patamsyje*

SENELIS: Kur jūs išeinate? Kur jūs išeinate? Jos paliko mane vieną!

Uždanga